

XAVIER BOSCH, director
TONI CRUANYES, director adjunt

SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI
ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];
ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];

DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ [Societat i
Barcelona]; ÓSCAR MONTFERRER [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SÍLVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L. Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Coordinació i reserves: Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976. DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectos del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació S.L. s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació S.L.

David Bueno i Torrens

Professor i investigador de genètica de la Universitat de Barcelona

Evolució familiar

Ja fa temps que es parla del futur de la família tradicional, però sembla que darrem aquest tema ha adquirit una especial rellevància, i fins i tot un partit polític ha proposat la creació d'un ministeri de la família i afers socials. La família és la institució social més antiga de la humanitat, anterior a la nostra pròpia espècie, i la seva estructura ha anat canviant al llarg del temps adaptant-se a les diverses situacions. Segons l'antropologia cultural, una família és una unitat social i econòmica formada com a mínim per un o més progenitors i els seus fills. El sentit biològic de la família és clar: assegurar la supervivència i la transmissió de les formes gèniques pròpies a les generacions futures, una mena d'egoisme genètic.

EN LA NOSTRA SOCIETAT, EL CONCEPTE més tradicional de família passa pel matrimoni. També segons l'antropologia cultural, un matrimoni és una unió sexual i econòmica socialment aprovada entre un home i una dona. Per tant, des d'aquest punt de vista la família i el matrimoni són estratègies evolutives que satisfan l'instint animal de supervivència, esdevenint la culturalització de l'egoisme genètic subjacent a la reproducció.

ATÈS QUE UNA DE LES MANERES més eficients de mantenir els trets culturals és convertir-los en dogmes morals, la conducta moral també s'ha de considerar en si mateixa com una estratègia evolutiva, i en conseqüència està sotmesa a selecció. És a dir, que cada circumstància social concreta afavoreix unes determinades conductes morals, de la mateixa manera que la selecció natural biològica afavoreix la reproducció de determinats individus. La selecció cultural ha afavorit l'establiment de parelles duradores, les quals tenen el sentit adaptatiu d'assegurar la supervivència dels fills comuns, atesa la prolongada etapa de dependència infantil.

EN GENÈTICA ÉS BEN SABUT QUE quan la selecció na-

“El que abans era una tasca estrictament familiar, la solidaritat per assegurar la supervivència del grup, s'ha subrogat en favor de l'Estat, fet que manlleva importància al paper biològic de la família”

PORRATA

tural afavoreix una determinada característica, molts cops de retruc en selecciona d'altres que, ja de bon inici o passat un temps, deixen de ser necessàries, però que es mantenen en la població a manca de models alternatius. És possible que la selecció cultural que ha conduït a les estructures familiars i als lligams matrimonials tradicionals també hagi arrossegat altres característiques culturals, com l'atàvica discriminació en funció del sexe, que actua en ambdues direccions –malgrat que fins ara qui s'emporta la pitjor part és el sexe femení–, la qual s'ha convertit en un llast social.

EL DESENVOLUPAMENT DE LA SOCIETAT del benestar i de l'economia de consum, que duen associades una llibertat personal sense precedents, pot estar capgirant els condicionants selectius que mantenen aquesta estructura familiar. D'una banda, allò que abans era una tasca estrictament familiar, la solidaritat per assegurar la supervivència del grup, s'ha subrogat en favor de l'Estat, fet que manlleva importància al paper biològic de la família. Sobreviure ja no és només un deure instintiu, si no que ho hem convertit en un dret social. Aquest fet, junt amb les noves formes econòmiques, ha comportat que la tradicional separació de rols al si familiar s'hagi, sortosament, diluït.

PER TANT, NO ENS HA D'ESTRANYAR que les formes familiars s'hagin començat a adaptar. La qüestió és si ens hem d'encaparrar a mantenir la família tradicional, o si hem de fer un esforç col·lectiu i deixar fluir amb tolerància les noves realitats familiars en sentit ampli, sense traumes ni rancúnies personals, basades únicament en el respecte. És molt probable que la mainada, l'objectiu final de l'egoisme genètic que basteix el concepte de família i, alhora, la principal perjudicada d'allò que anomenem desestructuració familiar, ho agraeixi. Si nosaltres no ho convertim en un problema, ells no ho viuran com un problema.

DES DEL MOLÍ

Època exprés

Maria de la Pau Janer

Vivim l'època exprés. Tot va de pressa. Les coses succeeixen sense que tinguem temps d'adonar-nos del que signifiquen. Com si només tinguessin valor els crèdits finals de les pel·lícules. Des

de l'última llei del divorci, hi va haver qui parlava del divorci exprés. No ens hem d'enganyar: el divorci més ràpid és l'islàmic. Segons la llei islàmica, els homes poden acabar amb el seu matrimoni, si declaren tres vegades en veu alta “Jo et divorcio”.

Naturalment, les dones que volen portar la iniciativa del tema ho tenen molt més complicat. A elles, se'ls exigeix seguir un procés dur quan pretenen escapar

d'un matrimoni infeliç. La fórmula ràpida és un privilegi reservat als homes. Hi ha velocitats que superen els límits de qualsevol marcadore. Des que existeixen els mòbils, alguns homes han tingut la genial idea de divorciar-se a través d'un SMS. Realment, no hi ha una opció més còmoda.

La setmana passada, el diari egipci *AlAjbar* explicava la història d'Abul Naser, una enginyera que viu al Caire. La dona va per-

dre una trucada telefònica del marit. No és un fet gaire infreqüent que es perdi una trucada. A tots ens ha succeït i no ens n'hem sentit culpables. Poc temps després, l'home li envià un SMS que deia: “Et divorcio perquè no has contestat al teu espòs”. No sé quina impressió se'n degué endur, la pobra dona. Potser va pensar que es confonia i que aquell missatge no era de l'espòs, sinó d'algun ésser superior amb intencions

poc clares. Com que sabia que el marit ja li ho havia formulat en dues ocasions, superada la sorpresa inicial, es preguntà si acabava de divorciar-se de veritat. Immediatament va adreçar-se a un tribunal per saber quina era la seva situació. Vol que li aclareixin la validesa legal del sistema.

Divorciar-se amb un SMS sona a broma. ¿Els SMS no eren formes de comunicar missatges efímers i sense validesa jurídica?